

Sygn. akt XIV C 1025/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

**zaoczny wobec pozwanego (...) S.A.
w W.**

Dnia 14 grudnia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu XIV Zamiejscowy Wydział Cywilny z siedzibą w Pile

w składzie następującym:

Przewodniczący sędzia Jan Sterczała

Protokolant st. prot. Małgorzata Gawrońska

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2021 roku w Pile

sprawy z powództwa **L. – (...) Banku Spółdzielczego z siedzibą
w D.**

przeciwko **P. F., A. (...) Towarzystwo (...)
i (...) S.A. w W.**

o zapłatę

1. oddała powództwo;
2. zasądza od powoda na rzecz pozwanego P. F. kwotę 5 417 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Jan Sterczała

Sygn. akt XIV C 1025/20

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 2 października 2020 roku przeciwko pozwanemu syndykowi masy upadłości spółki (...) Sp. z o.o. P. F., powód L. – (...) Bank Spółdzielczy z siedzibą w D. wniósł o wydanie nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym i orzeczenie w nim, że pozwany ma zapłacić na rzecz powoda kwotę 108.616 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia 8 października 2019 roku do dnia zapłaty, o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, oraz kosztów opłaty skarbowej od pełnomocnictwa, a w przypadku uwzględnienia zarzutów o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda takich samych kwot. Ponadto powód wniósł o udzielenie zabezpieczenia roszczenia pieniężnego powoda na majątku pozwanego do sumy zabezpieczenia w wysokości 120.362,69 zł przez zajęcie wierzytelności na rachunkach bankowych pozwanego lub zajęcie ruchomości będących jego własnością.

W odpowiedzi na pozew z dnia 18 stycznia 2021 roku, pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od powoda na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Wnioskiem z dnia 26 lipca 2021 roku powód wniósł o wezwanie (...) S.A. w W. do wzięcia udziału w niniejszym postępowaniu w charakterze pozwanego oraz o zasądzenie od pozwanych solidarnie roszczeń dochodzonych pozwem. W uzasadnieniu wskazał, iż pozwany, jako syndyk masy upadłości objęty jest obowiązkowym ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej w A. (...) na podstawie polisy nr (...). W związku z tym, w przypadku uwzględnienia powództwa, powodowi przysługiwać będzie w stosunku do ubezpieczyciela roszczenie regresowe.

Na rozprawie dnia 26 kwietnia 2021 roku Sąd zarządził zwrot wniosku o udzielenie zabezpieczenia.

Na rozprawie dnia 10 sierpnia 2021 roku strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Firma (...) Sp. z o.o. na skutek zawarcia trzech umów kredytowych z powodem L. – (...) Bankiem Spółdzielczym z siedzibą w D. stała się dłużnikiem powoda. Umowy te zabezpieczone były hipoteką ustanowioną na nieruchomości położonej w J. przy ul. (...), stanowiącej działkę gruntu nr (...), o powierzchni 1,9554 ha będącą w użytkowaniu wieczystym wraz z zabudowaniami tartaczynymi stanowiącymi odrębną własność, dla której Sąd Rejonowy w Złotowie, IV Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą o numerze KW (...). Nieruchomość ta była głównym elementem majątku spółki.

/umowa ugody i przejęcia długu nr (...) wraz z aneksem (k.11-13), umowa o kredyt obrotowy nr (...) wraz z aneksem (k.14-18), umowa o kredyt nr (...) wraz z aneksem (k.19-24)/

Postanowieniem z dnia 30 września 2015 roku Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku dłużnika – (...) Sp. z o.o. w J. i wyznaczył syndyka w osobie pozwanego P. F..

Pozwany na skutek przeprowadzonej likwidacji majątku upadłej spółki, za zezwoleniem sędziego – komisarza, dnia 25 lutego 2016 roku sprzedał przedmiotową nieruchomość za kwotę 541.000 zł.

Po dokonanej transakcji P. F. dnia 31 maja 2017 roku przedłożył ostateczny plan podziału sumy z niej uzyskanej sędziemu – komisarzowi. W podziale tym uczestniczył wyłącznie powód. Przypadająca mu suma wyniosła 351.900 zł. Powyższa kwota wynikała z pomniejszenia ceny sprzedaży nieruchomości o koszty jej likwidacji oraz inne koszty postępowania upadłościowego, opiewające na łączną kwotę 189.105 zł. Pozwany sporządzał sprawozdania rachunkowe określające stan środków pieniężnych masy upadłości, które na mocy postanowień, zostały zatwierdzone przez sędziego – komisarza.

W piśmie z dnia 14 grudnia 2017 roku L. – (...) Bank Spółdzielczy z siedzibą w D. wniósł zarzuty przeciwko odrębnemu planowi podziału funduszy uzyskanych z likwidacji nieruchomości, zarzucając pozwanemu m.in. nieprawidłowe określenie sumy podziału, nieprecyzyjne wskazanie kosztów składających się na koszty likwidacji i niewskazanie jakie koszty składają się na inne koszty postępowania upadłościowego.

Na mocy postanowienia z dnia 2 października 2019 roku sędziego komisarza, dzieląc stanowisko powoda, że poniesione przez syndyka koszty związane m.in. z podatkiem od nieruchomości, archiwizacją dokumentacji, ubezpieczeniem oraz zaliczką na wynagrodzenie syndyka, nie należą do kategorii kosztów likwidacji tego składnika upadłości, uwzględnił zarzuty podnoszone przez powoda, przyznając na jego rzecz kwotę 460,516 zł, w ramach odrębnego planu podziału funduszy masy upadłości uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości upadłego. Na to postanowienie zażalenie złożył pozwany, wnosząc o jego zmianę i oddalenie zarzutów. Jako podstawę wskazał błędną wykładnię i zastosowanie przepisów prawa upadłościowego, co doprowadziło do zwężenia pojęcia kosztów likwidacji obciążonego składnika majątku.

Postanowieniem z 13 stycznia 2020 roku sędziego - komisarz zatwierdził odrębny plan podziału funduszy masy upadłości.

Pozwany podjął czynności zmierzające do uchylecia postanowienia z dnia 13 stycznia 2020 roku. Postanowieniem z dnia 5 czerwca 2020 roku oddalono wniosek P. F. o uchylenie powyższego postanowienia. Pismem z dnia 25 czerwca 2020 roku zobowiązano pozwanego do „wykonania odrębnego planu podziału i przedłożenia dowodów jego wykonania z ograniczeniem do stanu środków finansowych jakie znajdują się w masie upadłości”.

Według sprawozdania rachunkowego syndyka za okres od 1 maja 2020 roku do 31 lipca 2020 roku w masie upadłości na dzień 31 lipca 2020 roku znajdowała się kwota 388.784,51 zł.

Pozwany dnia 13 sierpnia 2020 roku dokonał przelewu na rachunek bankowy powoda w wysokości 351.900 zł tytułem wykonania odrębnego planu podziału. Pozostała część środków przeznaczona została na koszty obligatoryjnych ogłoszeń oraz część ostatecznego wynagrodzenia syndyka.

Pismem z dnia 21 sierpnia 2020r. powód wezwał pozwanego syndyka do zapłaty na jego rzecz kwoty 108.616 zł, powołując się na wydane przez Sąd postanowienie z dnia 2 października 2019 roku, w nieprzekraczalnym terminie dwóch tygodni od dnia odebrania niniejszego pisma. W związku z powyższym P. F. w celu polubownego zakończenia sporu, w piśmie z dnia 29 września 2020 roku zaoferował, iż wypłaci na rzecz powoda kwotę 389.730,98 zł pochodzącą od Prezesa Zarządu upadłej spółki (...). Oświadczył, że należność wynika z niedoboru gotówki w kasie upadłej spółki na dzień ogłoszenia upadłości. Powód nie odpowiedział na powyższą propozycję, twierdząc, że została złożona po terminie wyznaczonym przez syndyka.

30 września 2020 roku pozwany wystąpił do Sądu z wnioskiem o umorzenie postępowania upadłościowego, wskazując na brak środków potrzebnych na zaspokojenie dalszych kosztów postępowania upadłościowego. Wskazał, iż od początku 2020 roku nie generuje żadnych kosztów, które obciążałyby masę upadłości.

P. F. posiada ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej w (...) S.A. w W., potwierdzone polisą o numerze (...) zawartą od dnia 29 lutego 2020 roku do 28 lutego 2021 roku.

Postanowieniem z dnia 17 lutego 2021 roku Sąd umorzył postępowanie upadłościowe dłużnika (...) Sp. z o.o. i uznał, że zgromadzony w sprawie materiał jest niewystarczający do rozwiązania spółki bez przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego i wykreślenia jej z rejestru.

/postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 30.09.2015r. (k.81), wydruk elektronicznej księgi wieczystej (k.37-43v.), obliczenie wartości udziału kosztów likwidacji i innych kosztów postępowania(k.84), sprawozdanie rachunkowe syndyka z dnia 10.05.2017r.(k.155v.), sprawozdanie rachunkowe syndyka z 14.08.2017r.(k154v.), sprawozdanie syndyka z 16.08.2017r. (128v.),postanowienie z dnia 26.04.2018r.(k.169v.), postanowienie z dnia 24.08.2017r. (k.170v.), pismo powoda z dnia 14.12.2017r. (k.44-46v.), odpis postanowienia z dnia 2.10.2019r. (k.47), zażalenie syndyka z 31.10.2019r. (k.95-100), odpis postanowienia z 13.01.2020r. (k.102),wniosek pozwanego o uchylenie postanowienia z 2.03.2020r. (k.103), postanowienie z dnia 5.06.2020r. (k.107), odpis pisma z 25.06.2020r. (k.106v.), potwierdzenie wykonania przelewu (k.52, 111), sprawozdanie rachunkowe za okres od 1.05.2020r. do 31.07.2020r. (k.139), wezwanie do zapłaty (k.53), wniosek pozwanego z dnia 30.09.2020r. (k.109-110), pismo z dnia 29.09.2020r. (k.108), postanowienie z dnia 17.02.2021r.(k.197-202), przesłuchanie pozwanego na rozprawie (k.190-191).

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o następującą ocenę dowodów:

Za wiarygodne należało uznać wszystkie dokumenty znajdujące się w aktach sprawy, gdyż ich wiarygodność i moc dowodowa nie były kwestionowane w toku postępowania.

Przeprowadzenie dowodu z zeznań stron Sąd ograniczył do przesłuchania pozwanego.

Pozwany przesłuchany na rozprawie dnia 26 kwietnia 2021 roku zeznawał w sposób logiczny, spójny, wiarygodny, zgodny z materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach sprawy. W sposób dokładny opisał zakres swoich

obowiązków jako syndyka i metody którymi kieruje się przy wykonywaniu swojej pracy. Zeznania pozwanego były obiektywne i szczerze.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo okazało się bezzasadne.

Przede wszystkim podkreślić należy, iż przedstawiony wyżej stan faktyczny nie był przedmiotem sporu. Wynikał on zresztą w oczywisty sposób z przedstawionych wyżej dokumentów, znajdujących się w aktach postępowania upadłościowego.

Przechodząc do meritum należy zgodzić się z tezą strony powodowej, iż w toku postępowania upadłościowego syndyk nie wykonał planu podziału, zgodnie z postanowieniem 2.10.2019 r. Skutkowało to nieotrzymaniem przez powoda w wyniku wykonania planu podziału kwoty dochodzonej w pozwie. Kwota ta również nie była sporna.

Powództwo podlegało jednak oddaleniu z innego względu.

Odpowiedzialność syndyka za nieprawidłowość czynności/zaniechań w toku postępowania upadłościowego jest oparta na ogólnej zasadzie winy (art. 163 ust. 3 Prawa upadłościowego)art. 415 kc). Istotne jest zatem, czy syndykowi – pozwanemu w niniejszej sprawie można postawić zarzut, związany z niewykonaniem planu podziału w zakresie, w jakim uprawniony był powodowy bank. Syndyk ponosi odpowiedzialność przy każdym stopniu winy. Jako podręcznikowe przykłady takich właśnie zawinionych zachowań syndyka można wskazać przykładowo: brak objęcia majątku upadłego, błędne oszacowanie składników masy upadłości, powodujące uszczuplenie majątku masy, niewyदानie rzeczy podlegających wyłączeniu z masy upadłości, po postanowieniu sędziego-komisarza.

Wobec oparcia odpowiedzialności odszkodowawczej syndyka masy upadłości na zasadzie winy, trzeba uwzględnić, że ciężar wykazania tej przesłanki odpowiedzialności osoby wykonującej obowiązki syndyka spoczywa na stronie dochodzącej odszkodowania (tak wprost Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 6 kwietnia 2017 r. sygn. IV CSK 379/16).

W ocenie Sądu analiza zachowania syndyka w niniejszym postępowaniu nie może uzasadniać twierdzenia o zawinięciu syndyka w niewykonaniu planu podziału. Stwierdzić należy, iż syndyk nie miał obiektywnej możliwości jego wykonania z uwagi na taki, a nie inny stan masy upadłości. Syndyk sygnalizował tę kwestię sędziemu – komisarzowi, z uwagi na tenże właśnie problem złożył zresztą zasadny wniosek o umorzenie postępowania. Znamienne dla oceny zachowania syndyka było dla Sądu stanowisko sędziego- komisarza przedstawione w piśmie z dnia 25 czerwca 2020, w którym wprost mowa o obowiązku wykonania planu stosownie do możliwości. Wszystkie sprawozdania rachunkowe syndyka zarówno za okres sprzed jak i po dniu 2 października 2019 r. były zatwierdzane przez sędziego komisarza bez zastrzeżeń. W piśmie procesowym z dnia 10 lutego 2021 r. strona powodowa argumentowała, iż „na pozwanym spoczywa obowiązek odpowiedniego zarządzania majątkiem upadłego, skoro zatem pozwany dokonywał rozporządzeń środkami finansowymi uzyskanymi ze sprzedaży nieruchomości w sposób niewłaściwy (...), to w takim zachowaniu można dopatrywać się niewłaściwego wypełniania obowiązków” (k. 183v). O ile pierwszy fragment tego stwierdzenia jest jak najbardziej trafny, to jednak zdaniem Sądu powód dowolnie przeszedł do wniosku, iż syndyk miałby w realiach rozważanego postępowania upadłościowego dokonywać jakichkolwiek „niewłaściwych rozporządzeń środkami finansowymi”. Tenże ogólny wniosek ten nie był poparty żadnymi konkretnymi faktami. Nie naprowadzono jakichkolwiek konkretnych uchybień syndyka w zarządzaniu majątkiem upadłego. Sąd nie dostrzegł takich zaniedbań syndyka, w szczególności np. niezasadnych wydatków, złego prowadzenia procesu upadłościowego, zaniechań, które skutkowały uszczupleniem masy upadłości itp.

Nie powtarzając zatem w tym miejscu przedstawionych wyżej ustaleń faktycznych, Sąd uznał, że niewykonanie planu podziału, skutkujące uszczupleniem otrzymanych przez powoda należności, nie było przez syndyka zawinione.

Powództwo zatem oddalono.

Pozwany – zakład ubezpieczeń z kolei brał udział w procesie tylko z uwagi na fakt zawarcia przez syndyka umowy odpowiedzialności cywilnej, tak więc brak odpowiedzialności syndyka implikował również oddalenie powództwa przeciwko drugiemu pozwanemu.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 kpc, zasądzając od powoda na rzecz pozwanego, który korzystał z pomocy profesjonalnego pełnomocnika wynagrodzenie radcowskie w wysokości 5 400 zł plus opłata od pełnomocnictwa 17 zł, jego wysokość ustalono na podstawie przepisów § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz U poz. 265 z 2018 r.).

Jan Sterczała